Uredništvo:
Schillerjeva cesta štev. 3, na dvorišču, I. nadstropje.

* *

Rokopisi se ne vračajo.

* *

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

* *

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

* *

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

* *

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta štev. 3.
Naročnina znaša za **avstro-ogerske** dežele:
celoletno . . . K 25·—
polletno . . . K 12·50
četrtletno . . . K 6·30
mesečno . . . K 2·10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28·—
za **vse druge** dežele i. **Ameriko** K 30·—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglase (inserate)** se plačuje od čveterostopne petit vrste po 12 h, za večkraten natis primeren popust.
Posamezna štev. stane 10 h.

Štev. 168. | Telefonska številka 65. | **Celje, v torek, dne 27. julija 1909.** | Čekovni račun 48.817. | **Leto I.**

Nemci in Poljaki.

Neštetokrat se je Poljakom že očitala njih nenaravna in nelogična zveza z Nemci proti vsem drugim avstrijskim Slovanom. Kazalo se je na položaj poznanjskih Poljakov, kateri vsled te nemoralne zveze avstrijskih Poljakov še več trpe, ker nemško-poljska alianca v avstrijskem parlamentu podpira z vso odločnostjo tudi vnanjo politiko Avstro-Ogrske, to se pravi, odobruje trozvezo in daje tako indirektno potuho pruski notranji politiki, ki si je postavila namen poljski narod na Poznanjskem in vshodnih markah popolnoma zatreti. To prusko protipoljsko politiko podpira tudi ruska vlada in diplomacija, kateri so slovanski interesi in pravi rusko narodni interesi popolnoma tuji in ki se vede v notranji in vnanji politiki kakor slepo orožje nemškega „Dranga nach Osten". Oficijelna Rusija še le sedaj, pod uplivom narodne ideje in zavesti slovanske kulturne in gospodarske celokupnosti polagoma odpira oči ter spoznava pregrešno neumnost in pogubnost svoje brutalne protipoljske politike v kongresovki. Oficijozne butice so trde in zdravi pameti težko dostopne, toda velike ideje prodirajo z elementarno silo na dan in ko dozore, si z neodoljivo silo osvajajo srca in glave vseh tudi najbolj zakasnelih oficijozov. Tako bode tudi z idejo ravnopravnosti vseh slovanskih narodov in z idejo slovanske kulturne in gospodarske vzajemnosti na Ruskem. Ruski in poljski narod bodeta prisilila ruske oficijoze, da bodo tem idejam prilagodili svojo notranjo in vnanjo politiko in Rusija se bode potem naenkrat spremenila iz predbojevnice nemškega Dranga nach Osten v najhujšo nasprotnico nemške razpenjavosti, nemške brutalnosti in nasilnosti. Če nimajo oficijozi smisla za take ideje, se temu ne čudimo, saj so ti vedno za eno idejo za ostalim svetom, toda neodpustno je, da voditelji poljske politike v Avstriji nočejo biti ne bolj modri ne bolj rodoljubni kakor so ruski oficijozi, in da se na neizmerno škodo poljskega naroda in celokupnega Slovanstva vežejo v avstrijskem parlamentu z Nemci, da jim z vsem svojim uplivom pomagajo vzdrževati fikcijo, da je Avstrija v prvi vrsti še nemška država in da imajo Nemci pravico izvrševati nadvlado nad ostalimi narodnostmi v državi. Kdor podpira nemško nasilstvo v Avstriji, ta daje potuho tudi hakatistom na Poznanjskem in na vzhodnem Pruskem; politična nepoštenost galiških šlahčičev tepe Poljake na Pruskem ter daje nemškim šovinistom v rajhu pogum, mešati se v imenu zavezniške zvestobe v notranje razmere naše države. To vmešavanje se tiče to pot Poljakov, zato upamo, da bode poljskemu ljudstvu odprlo oči, da bo sprevidelo, kam vodi šlahčiška politika in da bode s to gospodo o prvi priliki pošteno obračunalo.

„Kölnische Ztg." je priobčila nedavno članek, v katerem opisuje pruski oficijoz zasluge Nemčije za A. O. ter pravi: „Minolo zimo smo pokazali celemu svetu, kako umevamo svoje razmerje z Avstro-Ogrsko. Šli smo, kakor nam ves svet in tudi naši zavezniki priznavajo, dalje, nego bi bili po pogodbi vezani in podpirali smo avstrijske interese s celim svojim evropskim uplivom. Nikdo nam ne more očitati, da se mešamo v notranje avstrijske razmere, baš nasprotno moramo prenašati očitanja, da dosledno odklanjamo zavzeti se za svoje sorojake v obmejnih deželah, ker nočemo, da bi se nas sumničilo, da hočemo izkoristiti tamkajšnje zapletene narodne razmere na korist vsenemške misli. Naša stroga vzdržljivost pa tudi nasprotno stran obvezuje. Ni dopustno, da bi se v Galiciji izvrševala za nas nevarna propaganda, katera neprestano prehaja na naše ozemlje. To je splošno veljavno mednarodno načelo. Tem več veljavnosti mora imeti v sedanjih odnošajih obeh sosednih držav, ki so najintimnejši in kar najbolj prijateljski. Ne bode se nam torej smelo zameriti, ako svoje prijatelje in zaveznike opozarjamo na ta pripetljaj."

To je migljaj s kolom, katerega so na Dunaju dobro razumeli. „Zeit" je nanj reagirala, toda nekoliko drugače, kakor so si to v Kolonji na Renu želeli. „Zeit" odgovarja gospodi v rajhu, da bi Nemci prav radi tako postopali s Poljaki, kakor to delajo na Pruskem, da pa to ne gre. Avstrijska vlada nima nobene pretveze, da bi razmere galiških Poljakov, katerim se pač mnogo bolje godi ko Poljakom na Poznanjskem, poslabšale. Poljaki sicer zlorabijo svojo 40 let staro autonomijo proti Rusinom in čeprav ta autonomija sloni samo na cesarski naredbi, je vender zadobila v avstrijski ustavi že državljansko pravico. Ako bi hotela vlada v smislu kolonjskega lista to autonomijo omajati, bi navstali iz tega za celo Avstrijo usodepolni boji. S tem bi bilo pa Nemcem najmanj vstreženo. Poljaki so od tega časa, kar so dobili v Galiciji autonomijo, najbolj vladna stranka in prvo načelo njih politike je iti z večino in z vlado. Ne delajo tega morda iz idejalnih razlogov, temveč iz gmotnih, a kljub temu ostane to vendarle dejstvo, da so Nemci, ako hočejo imeti delež na vladi, nakazani na pomoč Poljakov. Baš dogodki zadnjih mesecev so dokazali, da so Poljaki edina zapreka, ki ne dovoljuje, da bi se v Avstriji vstvarila močna slovanska jednota, katera bi imela v parlamentu večino in katera bi mogla Nemce potisniti v manjšino in je izključiti iz vlade. Avstrijska vlada bi storila zato Nemcem slabo uslugo, ako bi začela izvajati protipoljsko politiko, kakor to zahteva „Köln. Ztg." Saj to vender ne more biti v interesu Nemcev v rajhu, da bi slovanski blok, ki bi imel v državnem zboru večino, potisnil Nemce v opozicijo. Ako protipoljska politika na Pruskem tako ne prospeva, kakor bi si tam želeli, je to pač neprijetno za Prusijo. Mi pa — dostavlja „Zeit" — se ne čutimo poklicane, se mešati v notranje razmere našega soseda. Visoko cenimo zavezniško zvestobo Nemčije, svoje notranje konflikte pa mora sama rešiti, kakor moramo tudi mi svoje."

Arogantna zahteva pruskega oficijoznega lista in odgovor dunajskega lista sta zanimiva. Kažeta nam politiko avstrijskih Poljakov in pa posledice te politike za avstrijske Slovane in poznanjske Poljake v pravi luči. Poljsko kolo ne bo na to preveč ponosno, kajti sedaj pač lahko vsakdo vidi, da delajo prof. Glombinjski in njegovi somišljeniki v resnici samo — za pruskega kralja!

Politična kronika.

o **Hrvatska demokratična stranka za Dalmacijo** je imela minolo nedeljo shod v Dubrovniku, katerega so se udeležili tudi dalmatinski Srbi in zastopniki iz Bosne in Hercegovine. — Udeležba je bila ogromna, pristaši demokratične stranke so prišli iz cele Dalmacije v Dubrovnik, mesto je bilo slavnostno okrašeno. Demokratje hrvatske in srbske narodnosti so se na temelju skupnega demokratično-naprednega programa pobratili in zedinili k skupnemu delovanju.

o **Preganjanje Čehov na Nižjeavstrijskem.** Nižjeavstrijsko namestništvo je dovolilo češkemu šolskemu društvu Komensky, da osnuje v Cmuntu podružnico. Čehi so sklicali na 25. t. m. ustanovni shod v Cmunt. Nemci so sklicali protestni shod za eno uro prej v isto gostilno ter so poslali poslanca Kittingerja k namestniku in nemškemu

LISTEK.

† Franc Hrašovec.

Po večmesečni bolezni je umrl dne 25. julija v Gradcu 88 let star g. Franc Hrašovec, c. kr. okrajni sodnik v pokoju. Njegovo ime je bilo pač znano vsakemu Slovencu, ki se je zanimal za naše narodno življenje; mnogi so ga tudi osebno poznali. Bil je priprost, skromen človek, ki ni poznal drugega veselja, kakor da bi videl srečno deco in svojo domovino.

Rojen je bil 31. avgusta 1821. v Berkovcih župnije Sv. Jurja ob Ščavnici na Štajerskem. Ljudsko šolo je obiskoval pri Sv. Duhu in v Cmureku, gimnazijo v Mariboru in Gradcu, pravoslovne študije pa v Gradcu in na Dunaju. Leta 1848. je vstopil v javno službo ter postal po dovršenih študijah l. 1849. (politični in sodnijski) kazenski sodnik v Gornji Radgoni pri patrimonijalni gosposki; pozneje je bil pravni praktikant in avskultant pri c. kr. okrožnem sodišču v Celju, kjer je bil istočasno tolmač slovenskega in hrvatskega jezika pri porotnih obravnavah, o katerih je vedno poročal v Bleiweisove „Novice". Nadalje je služil v Gornjemgradu in Ormožu, odkoder je pisal v „Novice" o življenju in običajih naših Haložanov. Leta 1854. je postal pristav v Pregradi na Hrvatskem, l. 1854. pa okrajni predstojnik v Sisku do l. 1862. Ko je padel Bach, je prišel nazaj iz Hrvatske, bil eno in tričetrt leta v Brežicah, kjer je mnogo občeval s pokojnim rodoljubom in pesnikom dr. Razlagom. Odtod ga je pa vlada kmalu poslala med trde Nemce na Koroško, kjer je prebil od leta 1863—1889 v Sovodnju (Gmünd) in v Špitalu kot okrajni predstojnik oziroma sodnik. Vse prošnje za premeščenje med svoje rojake je nadsodišče v Gradcu odbilo, ker se je balo Slovencev med uradniki. Občeval je kolikor mogoče z maloštevilnimi koroškimi rodoljubi, posebno s pokojnim Andrejem Einspielerjem v Celovcu. Po 40letnem službovanju se je podal v pokoj in se naselil l. 1889. stalno v Gradcu, odkoder je pa vsako leto obiskoval slovenske in hrvatske kraje.

Od nekdaj se je govorilo v njegovi hiši samo slovensko, tudi tam kjer je bil med Nemci čisto sam, vzgojil je pa tudi otroke v strogo slovenskem duhu.

V Gradcu je bil splošno znan in spoštovan kot starosta tamošnjih Slovencev. Kot predsednik Ciril in Metodove podružnice in poverjenik družbe sv. Mohorja je hodil malodane od hiše do hiše in zbiral člane. Ni je bilo v zadnjih 30 letih večje slavnosti ali narodnega shoda, katerega ni vsaj brzojavno pozdravil, če mu ni bilo mogoče da bi se ga osebno udeležil. Šele pred letom, ko se je ustanovila ženska podružnica družbe sv. Cir. in Met. je odstopil od narodnega delovanja, zanimal se je pa za vsak dogodek v narodnem življenju prav do smrti. Gmotno je podpiral po svojih skromnih dohodkih kot sodnik vsa občenarodna in dijaška društva. Vsak obiskovalec slovenskih prireditev v Gradcu se dobro spominja sivolasega prijaznega starčka, ki je hodil od mize do mize, pozdravljal in navduševal vsakogar, posebno mladino in ki je s solzami v očeh poslušal krasne zbore in govore slovenskih akademikov. Kot starosta graških Slovencev ima poleg rajnega najboljšega mu prijatelja krušnega očeta slovenskih akademikov v Gradcu dr. Benjamina Ipavca pač prvo mesto med graškimi Slovenci.

Čist je bil njegov značaj in njegovo življenje; do groba je ohranil mladeniško navdušenje za naš slovenski rod in jezik. Takih mož bi moral imeti slovenski narod mnogo. Bodi mu lahka zemljica!

ministru rojaku tožit, da Čehi napadajo čisto nemške kraje in zanašajo narodnostni boj na Nižjeavstrijsko. Čudno je, da namestnik, kateri je teden pred pravila Komenskega podružnice za Cmunt potrdil, ni imel poguma, da bi bil nemško deputacijo zavrnil. Proti ustanovitvi podružnice je protestiral tudi odbor nemškega sveta ter še dodal, da cmuntsko prebivalstvo straboma pričakuje nedelje. Danes došli nemški listi poročajo o nemškem protestnem shodu, na katerem so Nemci mlatili vsem znane fraze o češki agresivnosti, o izzivanju nemškega prebivalstva itd. Poročajo tudi, da so nekatere Čehe, ki so proti temu ugovarjali, postavili pred vrata, iz česar za sedaj lahko sklepamo, da so mirni in kulturni Nemci nekoliko Čehov pretepli. Natančnejša poročila še dobimo. Tudi v Schwehatu in na Dunaju (v XII. okr. Meidlungu) se pripravljajo protičeške demonstracije. Sklicana sta na 15. avgusta tudi dva velika tabora v Krems in Wachenkirchen proti nameravanemu izletu Čehov v Wachau. Nemci so kakor obsedeni in neprestano vpijejo o „češki nevarnosti". To so posledice krščansko-socijalne politike na Nižjeavstrijskem.

o **Nemško-napredni poslanci** bodo imeli septembra shod v Lincu, kjer bodo določili skupno taktiko za jesensko parlamentarno zasedanje, katero bode, kakor sodijo, zelo burno.

Francija. Nekdanji socijalist Briand je sestavil zelo buržoazno konservativno ministerstvo. Charles Dupuy, novi trgovinski minister je zastopnik onih republikancev, kateri so pred 10 leti odrekli Waldek-Rousseau-u svojo pomoč v boju proti klerikalizmu in militarizmu. Finančni minister Cochery pomeni v primeri s svojim prednikom (Caillaux) tudi velik korak nazaj. Caillaux je izdelal načrt progresivnega dohodninskega davka. Svoj načrt je Caillaux v parlamentu odločno zagovarjal proti napadom od kapitalistiške strani. Sedanji minister (Cochery) ni za progresivno obdačenje dohodkov prav nič navdušen, udal se bode kaj rad zahtevam kapitalistov in bode Caillauxov načrt tako oklestil, da ne bode nič dobrega na njem ostalo. V novem kabinetu je menda edini Millerand, bivši socijalistiški minister v Waldekovem kabinetu, ki je ostal svojim načelom zvest in od katerega se sme pričakovati, da bode kot minister za trgovino, pošte in brzojave spolnil poštnim in telegrafskim uslužbencem one upravičene zahteve, za katere se že tako dolgo bore in za kar so bili, ko se jim je nedavno štrajk ponesrečil, tako občutljivo kaznovani. Vojni minister je general, minister mornarice odmiral. Kratko malo Briandov kabinet se lahko imenuje kabinet republikanske koncentracije v smeri na desno. Na Nemškem so z njim seveda zadovoljni.

o **Nemčija.** Nemški listi raznih strank v rajhu se na čedalje nesramnejši način mešajo v notranje razmere v Avstriji. „Köln. Ztg." je nedavno dajala avstrijski vladi instrukcije, kako naj upravlja Galicijo in kako naj postopa s Poljaki. O tem govorimo dalje danes na uvodnem mestu. Koj na to je nemško časopisje v rajhu zagrmelo nad „škandalom", da se nemške dijake na Češkem napada tako, da baje ti reveži niti svojega življenja niso varni. Za nemško-rajhskimi so zavpili vsi avstrijski nemški lis i in Tagespost je imenovala to preganjanje nemških dijakov na Češkem celo „evropsko sramoto". Listi v rajhu so pozivali celo kancelarja nemške države, naj se službeno zavzame za „preganjane nemške dijake". Policija na Češkem je bila alarmirana. Preiskovala je, vohala in zasledovala preganjane in preganjevalce, pa ni jih našla. Uradni Prager Abendblatt je na to priobčil to-le izjavo: „Nekateri listi so prinesli poročilo, da so bili v Brandysu n. L. državnonemški dijaki insultirani. Temu nasproti smo v stanu javiti, da so policijski uradi takoj začeli preiskavo, čeprav niso dijaki varnostnemu uradu ničesar naznanili. Preiskava, ki se še vedno nadaljuje, ni ni pokazala, da bi bilo došlo do insultiranja omenjenih dijakov. Dijakov ni bilo mogoče zaslišati, ker uradi niso mogli izvedeti, kje bivajo." Torej ni bilo ne preganjevalcev ne preganjanih! Nek lump si je napad izmislil, poslal laž v Berliner Neueste Nachrichten, ki so ga z dostavki in okraski o podivjanosti češkega naroda itd. ponatisnili — za njim je grmelo v rajhu in v Avstriji po vseh nemških listih, ščuvalo se je na Čehe, blatilo se cel narod in deželo in tudi močna Bienerthova vlada je že trepetala pred nemškim kancelarjem. V resnici toliko podlosti se ne najde nikjer, kakor v svobodni nemški žurnalistiki, ki je vredna sestrica madžarske. In Bienerthova močna vlada trepeta pred temi tintenstrolchi, mesto da bi jim pokazala pest.

o **Ogrsko.** Socijalni demokratje bodo začeli po vsej deželi živahno agitacijo za uvedbo splošne in jednake volilne pravice.

o **Grško.** Kralj je odobril načrt vojne reforme novega vojnega ministra. Ta reforma obsega te-le točke: 1. Odstranitev kraljevih princev iz armade; poverijo se jim samo častna mesta; 2. generalisimus bode častnik kake tuje armade; 3. imenuje se tri tuje častnike za inspektorje; 4. za reformo mornarice veljajo ista načela.

Dnevna kronika.

a **Dr. Žarko Miladinović.** Poročali smo svoječasno o aretaciji zgoraj imenovanega, ki je vodja srbske radikalne stranke na Hrvatskem. Zaprli so ga na podlagi falzificiranih Nastićevih podatkov glede njegovega pogovora z ženo dr. Ž. Mil. v vlaku. Vojno sodišče — ki vodi preiskavo — jo je dovršilo in vršila se bo zdaj glavna razprava.

a **Abiturijenti,** ki se udeleže abiturijentskega sestanka v Ljubljani in pridejo tja že v petek, naj se zberejo zvečer v hotelu „Tivoli", kjer izvejo tudi za naslove svojih stanovanj. ozir. prenočišč.

a **V Bosni in Hercegovini** se vrše že od 15. t. m. volitve v trgovsko-obrtno zbornico. Agitacija je velikanska in zanimanje tako, da pojde skoro sleherni volilec na volišče. Dozdaj so znani rezultati šele iz nekaterih okrožij.

a **Tako naj dela mladina!** Abiturijenti c. kr. velike realke v Spljetu so nabrali tekom treh let med seboj 2752 K za Ciril-Metodovo družbo v Istri.

a **Uaadniška prisega v nemščini.** Dalmatinski namestnik Nardelli je dal poklicati vse uradnike namestništva, ki so vstopili v službo v l. 1908. in 1909., da se zaprisežejo. Prisega se jim je čitala v nemškem jeziku in vseh 54 uradnikov je v tem jeziku priseglo.

Društvene vesti.

Celjski odsek „Prosvete" ima jutri, 28. t. m. ob 8. uri zvečer v rdeči sobi „Narodnega doma" svoj občni zbor. Ker so na dnevnem redu važni razgovori, pričakujemo od tovarišev in starejšin obilne udležbe. Odbor.

Na pomoč!

Iz posameznih poročil, ki so nam včeraj prišla, je bilo le to razbrati, da je zadela ormoški okraj grozovita gospodarska katastrofa. Mislili smo spočetka, da je prizadet le spodnji okraj; a današnja poročila pravijo, da je največji del okraja, od Polenšaka doli do Središča, v dolžini 35 kilometrov in v širokosti 11 kilometrov le še žalostna puščava. Golo drevje, pobite trte, v tla steptano in uničeno silje na poljih, raztrgane in gole strehe, pobite šipe — to so sledovi toče v okraju, kakor je še ni doživel naš rod. Ljudi je v prvem hipu ta grozna nesreča, ki je uničila stotisoč lepih upov, stotisoč nad, popolnoma omamila; oko se ni zasolzilo v prvem hipu, v nemi grozi so gledali ljudje, kako jih je zadela revščina, kako glasno je potrkal na vrata glad in beda. Lani je zadela okraj suša, letos zopet suša in sedaj toča; ni čuda, da ljudje mislijo na beg iz teh nesrečnih, a vendar tako lepih, tako dragih slovenskih krajev. To prebivalstvo, ki tako točno plačuje svoje davke in daje cesarju najkrepkejše vojake, pričakuje, prosi, zahteva pomoči od dežele in države. Njegovi poklicani zastopniki so se že oglasili, posl. dr. Kukovec in Ploj sta že posredovala; kakor čujemo, se je namestnik štajerski grof Clary takoj odzval klicu po pomoči in storilo se bode vse, kar se storiti da. Ne le za ormoški, temveč za lenarčki, ptujski in mariborski okraj, ki so vsi v večji ali manjši meri poškodovani. Kakor sedaj izvemo, je prizadeta tudi cela nemška vzhodna Štajerska. Stoji tedaj stotisoče kmečkih ljudi pred gospodarskim polomom in treba bode napeti nele deželi, temveč tudi državi vse sile, da se ta polom odvrne. V hipih nesreče ne poznajmo strankarskih ozirov, skupno delajmo in skupno pomagajmo! Nemci kličejo za pomoč svojim rojakom v prizadetih krajih, zato je naša sveta dolžnost, da storimo vse, kar moremo.

Ako ne bode zadostovala deželna oz. državna pomoč, bodo morali pomagati še okraji, denarni zavodi in posamezniki. Kakor hitro stopi primeren pomožni odbor skupaj, z veseljem podpiramo lepo misel, naj bi tudi posamezni Slovenci pomagali z denarjem in živili svojim siromašnim bratom. Zlasti onim, ki žive v bornih hišicah po vinogradih, onim, ki so kmečki delavci in posestniki le malih kosov zemlje. Odkod bode vzel sedaj siromak kruh? Kmet nima nič — on nima nič. Pozivamo oblasti, da se pobrinejo posebno tudi za te najrevnejše izmed najrevnejših! N a p o m o č! Ta klic naj vpoštevajo oblasti v Ptuju, Gradcu in na Dunaju! Hvaležnost narodova za izdatno in pravično pomoč gotovo ne izostane.

Štajerske novice.

z **Štajerski deželni odbor in železniško ministerstvo.** V graških dnevnikih čitamo, da se je štajerski odbor bridko pritožil železniškemu ministerstvu, ker isto ni stopilo z njim v dogovor, predno je izdelalo zakonsko predlogo za zgradbo lokalnih železnic. Po vladni predlogi bi odpadle na Štajersko tri lokalne železnice: Weiz-Anger-Birkfeld, Seebach-Gusswerk in Polzela-Motnik kot prvi del železnice Polzela-Kamnik. Dežel. odbor pravi, da bi bila potrebna pač še proga Gleisdorf-Hartberg — a da je proga Polzela-Kamnik docela nepotrebna, ker bi baje služila samo gospodarskim interesom kranjske dežele. Mislimo, da deželni odbor ve in da ga je poučil slov. dežel. odbornik g. Robič, da to ni res. Nasprotno, mi trdimo, da ni le potrebna ta-le proga temveč tudi proga Rečiška vas-Gornjigrad, zlasti pa še stari načrt vzhodno štajerske železnice Fehring-Purkla-Ptuj-Rogatec-Brežice. Štaj. deželni odbor prezira očividno vse gospodarske potrebe slovenskega dela dežele in nasprotuje, če hoče vlada brez njega kaj za nas ukreniti. Vsa gosp. politika sedanjega dežel. odbora (in kakor smo nedavno dokazali, tudi graške trgovsko-obrtne zbornice) gre za tem, da ima mesto Gradec čimveč koristi; ostali del dežele, predvsem slovenski Spod. Štajer gospodi ni nič mar. Kajti jasno je, da bi služili železnici Weiz-Birkfeld in Gleisdorf-Hartberg le mestu Gradcu; bojijo se železnice Fehring-Purkla oz. Radgona, ker bi si promet deloma poiskal te proge mimo Gradca. Da nam nič ne dajo in privoščijo zato, ker smo Slovenci, je seveda jasno. Vprašamo samo, ali je potem kakšen čudež, če si mi spodnještaj. Slovenci želimo »proč od Gradca«, ker vidimo danzadnevom, da ozkosrčni nemški politiki mirno teptajo naše življenske zahteve?

ž **Telefonična zveza Gradec-Zagreb.** Nedavno tega smo poročali, na kako »kunšten« način se je ustvarila telefonična zveza Gradec-Zagreb čez — Ogrsko. Zahtevali smo direktno telefonično zvezo čez Zidani most. Tej naši opravičeni želji se pridružuje »Gr. Volksblatt«, ki piše: »Mislimo, da bi bila naša trgovska zbornica poklicana za to, da zahteva od trgovinsk. ministerst direktno telefonično zvezo čez Zidani most. Če tudi bi se pa ta prošnja ugodno rešila, se morejo stroški za to progo še-le prihodnje leto uvrstiti v proračun. Ako se ne bode vzelo cele zadeve energično v roke, bodemo še dolgo pogrešali direktno telef. zvezo z Zagrebom. Z ozirom na eminentno važnost zgradbe te proge se naj takoj ukrenejo primerni koraki.« Mi pravimo, dolžnost je graške trgov.-obrtne zbornice, da se ne pobrine samo za to progo temveč tudi še za telefonično zvezo z Ljutomerom, Ptujem, Ormožem, s Savinsko, Šaleško in Mislinjsko dolino, Konjicami in Slovensko Bistrico. Ako uživajo gleichenberške toplice dobroto telefonične zveze, zakaj ne tudi Rogaška Slatina? Dolžnost je vseh dotičnih mestnih in trških občin, njihovih zastopnikov v deželnem in državn. zboru ter graške trgovsko-obrtne zbornice, da se ta zadeva spravi v tir.

a **Pod Hochenburgerjem.** Okrajni sodnik v Celju dr. Edvard pl. Ducar je prestavljen v isti lastnosti v Zg. Radgono. — Na njegovo mesto pride dr. Stepischnegg iz Šoštanja. — V Šoštanj pride dr. Gustav Rostok, in okrajni sodnik V. Komasa pride iz Zg. Radgone v Maribor. — Zanimivo na teh imenovanjih je to, da je postalo navzlic vsem slovenskim pritožbam in protestom mesto okrajnega sodnika v Šoštanju, t o r e j v p o p o l n o m a s l o v e n s k e m o k r a j u, nemško „posestno stanje". Pa kaj hočemo? Parlamenta ni — in morda tudi v jesen ne bode rednega delovanja. Večina slov. delegacije se za take „malenkosti" kakor so sodna imenovanja, ne briga če tako lezemo ponemčevanju v žrelo. Kedaj postane drugače?

a **Novo sredstvo za ponemčevanje naših šol.** Te dni je bilo čitati po nemških listih poročalo nemške dijaške kuhinje v Mariboru, katero vzdržuje „Südmark". Z nekim posebnim veseljem poroča vodstvo, da je letos napravilo 5 Nemcev na učiteljišču izpit tudi iz slovenščine in tako dokazalo svojo usposobljenost za pouk na slovenskih šolah v narodno-mešanih krajih, „kjer bi naj delovali za naš narod". Tako bi se torej naselili sčasoma na naše šole nemški učitelji, ki bi tamkaj pridno ponemčevali slovensko deco. Slovenski krajni šolski sveti, pazite, koga nastavite!

z **Krščanska socijalna zveza** je priredila letos vkljub splošni revščini in pomanjkanju denarja kar dva romarska vlaka na Brezje. S tem se zapravlja ne le denar ampak tudi čas in zdravje po nepotrebnih in drugih potih. Včeraj zjutraj je kar mrgolelo v Celju romarjev. Mislili bi, da če jih že njihovi črni komandanti nočejo peljati v druge slovenske gostilne v mestu, bodo

jih vsaj nagnali v lasten hotel pri „Belem volu“. Kaj še! Romarji in podporniki „slovenske“ krščanskosocijalne zveze so se kar trli v „Nemškem domu“ (!) in pri mesarju Rebeuscheggu, kateri je ob zadnji nemškonacijonalni slavnosti razobesil med prvimi zastave v čast prusakom in renegatom. Pa kaj to duhovnikom! G. škof dr. Napotnik rad vidi, da skubeta slovenskega kmeta Nemec in duhovnik — drugo mu ni nič mar. Slovenski gostilničarji v Celju in tudi drugod pa si naj dobro zapomnijo tisto kliko v Mariboru, ki jim sicer vsiljuje svoje ničvredno časopisje, a jih oškodnje kjer le more. Tako izgledajo v svoji „narodnosti“ tisti ljudje, ki bodo v „Slovencu“ in drugod pozdravljeni kot „cvet slovenskega naroda“ na Štajerskem in navdušeni „branitelji“ naših mej in ogroženih krajev. Škandal!

a **Skrajna surovost.** V nedeljo sta gnala policaja v Slov. Bistrici v občinski zapor nekega pijanca. Pri tem pa sta ravnala z njim kakor z živino, vklenila sta ga, vrgla kot klado na voziček za smeti in tako vozila, da je padel na tla. Suvala sta ga, zopet naložila, a tako, da mu je visela glava navzdol. Ljudje, ki nimajo nič proti temu, da se razgrajajoče pijance po zasluženju vtakne v luknjo in kaznuje, so se kar zgrážali nad tako živinsko surovostjo, katero je še podžigalo dejstvo, da je bil nesrečnik slovenski okoličan. Ako se z živino grdo ravna, je krivec kaznovan; s človekom pa, če je tudi pijan, sme kakšen surov policaj res vse počenjati?

z **Iz Petrovč.** V nedeljo, dne 25. julija ob 10. uri zvečer se je peljal skozi vas Petrovče g. Žani Fridrich ter spal na vozu. Pred Polančevo trgovino so stali trije fantje in ga, ker je voz bil že čisto kraj ceste, povsem mirno opozorili, naj na vozu ne spi. Začel jih je nato zmerjati in par trenutkov pozneje ustrelil iz samokresa v smeri, kjer so stali fantje ter se peljal naprej. Naenkrat obrne voz, se pripelje nazaj in začne fante, držeč samokres še vedno v roki, znova izzivati in jih pitati z najgršimi psovkami. K sreči so bili fantje pametni. Ni se jim zdelo vredno odgovarjati na izbruhe tega človeka in tako so preprečili veliko nesrečo. Opozarjamo na ta dogodek c. kr. pravdništvo, da bodo v prihodnje mirni ljudje varni pred nepotrebnimi napadi.

z **Obesil** se je na svoj god minulo nedeljo J. Dobrajc, najemnik Žličarjeve trgovine, na podstrešju. Prihodnjo jutro ga je našel g. Javornik in hitro prerezal tanko vrvico, misleč, še nesrečneža oživeti, pa je bilo že prepozno. Kaj vse ne delajo pijanost, jeza in žalost!

z **Iz Huma pri Ormožu** nam pošiljajo enako poročilo kakor so včerajšnja iz drugih krajev o grozni sobotni toči. Žele si hitre cenitve in izdatne pomoči. — Po gozdih leži vse polno vran, grlic in drugih ptic, katere je pobila toča. Tudi sila mnogo šip je pobitih.

z **Toča** je minulo soboto pobila tudi okolico od Sv. Petra nižje Maribora do Sv. Lenarta v Slov. goricah in sicer tudi tako hudo ko v ormoškem okraju.

z **Neprevidni dečko.** 10 letni Franc Zupanc, sinko malega posestnika v občini Marija Gradec, se je hotel včeraj zjutraj peljati v Ljubljano. Na postaji v Laškem trgu pa je stal vlak, namenjen v Celje. Dečko je hitro vstopil in je šele takrat, ko se je vlak že peljal, opazil, da je v napačnem vlaku. V svojem strahu je fant kar skočil z vlaka in obležal z mnogimi ranami nezavesten pri progi. Prepeljali so ga s prihodnjim vlakom v Celje, kjer so ga zanesli v bolnišnico.

z **Veliko podzemeljsko jamo** so našli člani štajerskega društva za preiskovanje podzemeljskih jam blizu trga Frohnleiten nad Gradcem. Našli so notri okostja že davno izumrlih živali, orožje in nože iz kamena ter starodavno ognjišče. V jamo že gotovo dva tisoč let ni stopila človeška noga. Strokovnjaki bodo to stanovanje predzgodovinskih naših dedov preiskali.

z **Predsednik „Zveze štajerskih slovenskih učiteljev in učiteljic“** gospod nadučitelj Franc Kocbek v Gornjem gradu, je odložil, kakor poroča „Sl. N.“, svoje mesto. Predsedniške posle vodi do prihodnjega obč. zbora nadučitelj g. J. Mešiček v Sevnici.

z **Shod v Prevorju pri Kozjem** je imel minulo nedeljo g. dr. Korošec. Volilci so ga baje pozvali, naj „katoliškonarodni“ poslanci odločno vstrajajo pri pravičnem boju za pravice Jugoslovanov, četudi se državni zbor razpusti.

z **V Savi je utonil** pri Krškem topničar Konrad Rojko. V Savi se je namreč kopalo 12 topničarjev; Rojko je naenkrat zginil v valovih, ne da bi se bil zopet prikazal. Imel je iti jeseni od vojakov domu.

z **Hočka mlekarna** se zelo lepo razvija. Koncem l. 1907 je štela 97 članov, sedaj jih šteje 192. Mlekarna si namerava še letos zgraditi lastno, veliko in moderno poslopje. Kakor je videti, je postalo to podjetje važen činitelj v gospodarskem življenju hočkih slovenskih kmetov. Mlekarna je v nemških rokah. Slovenci ustanavljamo samo posojilnice.

z **Letošnja vinska letina** bode slaba na Ogrskem, v Bulgariji, Srbiji in Švici; srednja na Nižjeavstrijskem in Tirolskem; dobra na Koroškem in v Slavoniji, na Kranjskem, v Istri, Bosni in Hercegovini, Italiji, na Porenskem, Rumuniji, Španiji in Grškem. Dobra bode tudi na Štajerskem, koder še ni vinogradov zadela kaka ujma.

z **Iz Šoštanja.** Včeraj je bila pri šoštanjskem sodišču (sodnik dr. Dijak) javna dražba Ivan Vošnjakove tovarne za usnje in njegovih posestev. Razun neke majhne hišice v Šoštanju (okrog 4000 kron) in neke druge majhne gozdne parcele (okrog 200 kron) je vse izdražbala slovenska šostanjska posojilnica za okroglo 150.000 K. Samo za tovarno je dala 100.000 K. S tem je zadeva za šoštanjsko posojilnico ugodno rešena.

z **Zmešalo** se je gostilničarju Boštjanu Medvedu v Verpetu pri Frankolovem. Spravili so ga v Gradec.

Od Sv. Barbare v Halozah. 22. julija je bil izvoljen za načelnika kr. šolsk. sveta poštar Anton Rakuš, za namestnika Ivan Žuran, za blagajničarja nadučitelj Anton Ogorelec. — Ta dan je tudi nadzoroval kukajšno sedemrazrednico okrajni š. nadzornik ravnatelj Ivan Dreflak. Našel je vse v redu in se je posebno pohvalno izrekel nad krasnim petjem šolske mladine. Dopadlo se mu je tudi, da se učenci pridno poslužujejo domače hranilnice, v katero so od novega leta že čez 300 K vložili. — Na državni delavnici za košarstvo se začne šolsko leto s 1. oktobrom in traja do konca avgusta. Za pridne učence — k sprejemu je prinesti odpustnico iz ljudske šole, domovnico in zdravniško spričevalo — koji si morajo tukaj hrano in stanovanje sami plačevati, se bodo izposlovale štipendije. Pripomniti je, da se sprejemajo tokrat tudi dekleta.

a **Dokazi nemške „kulture“ v Mariboru.** Za tablo trgovca Šoštariča je prišla na vrsto tabla odvetnika dr. Vladimirja Serneca. Tudi to so pomazali — menda pod zaščito znane mariborskn policije — mariborske barabe v dokaz, da so sinovi „kulturnega“ nemškega naroda. Za nas Slovence je to le gotovo priporočilo!

Iz Maribora. Narodne gostilne. Malo je v Mariboru gostiln, ki bi bile na narodnem stališču. Če je tudi gostilničar Slovenec, in obiskujejo tudi Slovenci gostilno, si vendar ne upa na dan s slovenskimi časniki, češ da bi si s tem odgnal nemške goste. „Samo od Slovencev ne morem živeti“, s takimi in enakimi frazami se izgovarjajo drugače zavedni možje, če jih opominjaš na njih narodno dolžnost. Kot dober izgled naj bi bila takim neodločnežem gostilna „Pri Pošti“ nasproti glavnemu kolodvoru v Mariboru. Tam se občuje slovensko, tam so na razpolago slovenski časniki, in vse to ne moti nemških gostov, kterim je dobra postrežba glavna stvar. Da se tam Slovenci prosto gibljejo, spričuje nabiralnik družbe sv. Cirila in Metoda, ki donaša na mesec po 10 do 20 kron. Mi smo zato gospej Medenovi, posebno pa gospici Marici iz srca hvaležni, in bilo bi le želeti, da bi to posnemali tudi drugi slovenski gostilničarji v Mariboru.

Kranjske novice.

o **Umrl je nenadoma** včeraj 26. t. m. v bolnišnici v Kandiji Stanko Peharc, župnik v Črnomlju.

o **Ponesrečenca na Triglavu,** Lassa, so včeraj v Mojstrani pokopali. Pogreb je bil ginljiv. Na krsto so položili vence sorodniki, „Slov. planinsko društvo“ in „Slov. učiteljstvo“.

o **Planinsko kočo na Begunjščici** so otvorili v nedeljo 25. t. m.

o **Telefonska zveza** Ljubljane z Gorenjsko bo kmalu dogotovljena.

o **Na Vrhniki** se je vsled razsodbe upravnega sodišča vršila 25. t. m. zopet volitev starešinstva. Klerikalna večina je izvolila za župana dr. Marolta.

o **Na Bledu** je letos jako mnogo letoviščarjev. Vsi večji hoteli so prenapolnjeni.

o **Občinske volitve v Krškem** se vrše 27., 28. in 29. t. m. Klerikalci upajo dobiti občino v roke, ker spada zraven tudi več vasi, ki so jako klerikalne. Zato upamo, da se bodo tudi naprednjaki ganili.

o **Za dramatično šolo v Ljubljani** se je oglasilo dozdaj 20 gospodov, a nobena gospodična.

o **50 ruskih učiteljev in učiteljic** je v soboto nepričakovano prišlo v Ljubljano. Ogledali so si razne znamenitosti.

o **Nesreča na Triglavu.** Poročali smo v štev. 164. med brzojavkami o nesreči na Triglavu, ko sta dunajska učitelja Pleichinger in Lass (ne Lapp) ponesrečila na severni steni Triglava. Pleichinger je ostal pri življenju in se rešil, Lass pa je obvisel z vrvjo nad globokim prepadom in v tem položaju umrl. Takoj drugi dan so ga šli iskat razni vešči gorski vodniki in nosači, da bi Lassa spravili v dolino, a niso mogli do njega, ne da bi spravili svoje življenje v nevarnost. Minulo soboto so prišli že na 3 metre blizu njega, a zavoljo strmine in skale še do njega niso mogli. Kamenje je kar žvižgalo nad njih glavami v dolino. Stena je navpična in previseča. Mora se iti čez nevaren viseč sneg, ki je že od stene odstopil. Spodaj grozen prepad. Včeraj se jim je končno posrečilo, da so ponesrečenca spravili k sebi in ga prepeljali v Dovje. — Severna stena Triglava, ena najnevarnejših turističnih partij, zahteva vsako leto svoje žrtve. V dunajski „Zeit“ opisuje inženir H. Reinl, kako je leta 1906 v družbi dveh drugih prvi preplezal to nevarno steno, ki zahteva vsak hip smrtnonevarnih korakov. Zid na zid, stena na steni, razjedeno, raztrgano, s snegom v razpoklinah, pravi kaos skupaj zrinjenih stebrov, grebenov, gladkih plošč poleg rdečkaste, razpadajoče in razorane kamenine, prepežene z gubami in risi. Le s pomočjo klinov, ki se jih mora korak za korakom zabijati v skale, se prepleza to steno.

Koroške novice.

o **Celovške „Freie Stimmen“** so se v svoji zadnji številki silno razžalostile zaradi „strašnih“ poročil o poslovenjenju labodske doline. Človek bi iz žalosti sklepal, da je že cela labodska dolina slovenska. Krivi tega pa so nemški klerikalci, ki vladajo politično v labodski dolini in mirno pripuščajo, da se Slovenci — posebno baje iz Sp. Štajerske — trumoma tam naseljujejo. In kliče se Volksrat in Südmarko na pomoč!

o **Tovorni voz sta ukradla** delavca Schaller in Walner tovarnarju strojev Moschnarju v Celovcu. Tata so zaprli.

Primorske novice.

o **Nihče noče umreti.** V občini Poreč že dolgo nihče ni umrl. Ker grobokop ni imel vsled tega nobenega zaslužka, mu je morala občina dati večjo vsoto.

o **Vlomilce v kopersko stolno cerkev** so že vjeli. So sledeči: Karl Ployer, Jožef Brandolin, Janez Russich, Dominik Jenco.

o **O nesreči v vojni mornarici** se poroča iz Pulja. Pri ponočni vaji je trčila torpedovka „Skorpion“ v vojno ladjo „Nadvojvoda Karol“ in jo lahko poškodovala.

o **V kopališču „Neptuno“ v Miljah** se je 25. t. m. podrlo obzidje in je 400 oseb padlo v morje, ki je tam k sreči samo pol metra globoko, tako da ni nihče ponesrečil.

o **„Dalmatia“.** Sedaj se z vso sigurnostjo poroča, da dr. Cimadori ni potrjen za glavnega ravnatelja paroplovne družbe „Dalmatia“. Izvoljen bo najbrž veleposestnik in trgovec v Trstu Jožef pl. Vida, rojen Dalmatinec.

o **Štrajk v Ajdovščini. — Ravnatelj Amman strelja na delavstvo. — Delavci demolirajo tovarno.** — V soboto popoldne se je vršil v Ajdovščini shod štrajkujočih delavcev. Udeležilo se ga je nad 600 delavstva. Govorili dr. Mandič, Jaklič in drugi. Delavstvo silno razburjeno. Po shodu šla množica v sprevodu pred tovarno. Vratar v strahu pozabil zapreti vrata. Množica šla pred stanovanje ravnatelja Ammana. Par otrok, ki bili zraven, vrglo kamenje v okna tovarne. Amman 6 krat ustrelil iz revolverja. Nekaj težko, več lahko ranjenih. Streljal tudi neki delovodja. Delavci nato razbili vsa okna na tovarnah in uničili razne naprave iz skladišč. Tovarna izgleda kakor demolirana. — Bilo bi prišlo še do hujšega, da nista mirila množice dr. Mandič in Jaklič.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Demonstracija proti vojni v Španiji.

Barcelona, 27. jul. Delavstvo je proglasilo tukaj kot demonstracijo proti vojni na Maročanskem splošno stavko. Tudi v provinci se je začela stavka. V Barceloni je proglašeno obsedno stanje. V nekaterih delih mesta je prišlo do velikih nemirov.

Bitka pri Melili.

Berlin, 26. jul. „Berliner Tagbl.“ poroča iz Madrída: Strašne novice prihajajo o zadnji bitki s Kabyli pri Melili. Podpolkovnik Marin je padel

ranjen z dvema streloma. Bitke se je udeležilo 16.000 Riffkabylov. Njihova predrzna hrabrost je bila občudovanja vredna. Vzeli so Španjolcem jeden top, katerega so si pa ti nazaj osvojili. V mesto je pribežalo mnogo Španjolcem naklonjenih Marokancev. — Španjolci imajo mnogo mrtvih in ranjenih.

Berlin, 26. jul. „Magdeb. Zeit." poroča iz Madrida, da se je sklenilo mobilizirati in poslati na Maročansko 30 tisoč mož. Namerava se tudi poslati infanta Ferdinanda v Melilo.

Grška zastava na Kreti?

Atene, 27. jul. Kakor se poroča iz Krete, so priredile oblasti in prebivalstvo odhajajočim vojakom evropskih obrambnih velesil prisrčne ovacije in so se jim zahvalile za njihovo naklonjenost. Ko so se snele zastave obrambnih velesil, se je razobesila zastava kraljestva Grškega.

Pariz, 27. jul. Tukaj ni nikomur ničesar znanega o razobesenju grške zastave na Kreti.

Iz Turčije.

Solun, 27. jul. Tukaj je izšel od mladoturške strani razglas, v katerem se pozivajo vse narodnosti na Turškem, da se priklopijo mladoturškemu gibanju.

Petrograd, 27. jul. Turški sultan namerava obiskati ruskega carja na Krimu, da mu ta vrne na svojem potovanju v Italijo, ki se bo vršilo po morju, obisk v Carigradu.

Različne novice.

a **Kiel**, 27. jul. Tukaj skličejo socijalisti velik protestni shod proti obisku ruskega carja na gradu Hemmelmark, kjer namerava obiskati princa Henrika. Na shodu bode govoril dr. Karl Liebknecht.

a **Budimpešta**, 27. jul. Tukaj je pogorela velika Schlickova tovarna za stroje. Pri gašenju je bilo ranjenih 8 požarnikov in 12 drugih oseb. Škodo cenijo na jeden milijon kron. Najbrž je nekdo zažgal. Gorelo je že v petek, vendar pa je takrat tovarniška požarna bramba požar hitro zadušila. Po drugih poročilih je nastal ogenj vsled neprevidnega postopanja s svetilko v prostoru za modele. Policija preiskuje celo zadevo.

a **Friedrichshafen**, 27. jul. Družba za izdelovanje zrakoplovo naznanja, da se bode dvignil zrakoplov Zeppelin II., če ne bo kakih nepričakovanih zadržkov, v noči od petka do sobote in bode plul v Frankobrod, odtam pa prihodnjo noč v Kolin.

a **Hall na Tir.**, 27. jul. Včeraj je prišlo v neki hiši, kjer stanujejo hrvaški delavci, do hudih pretepov. Posredovala je policija, orožništvo, celo vojaštvo je moralo priti mirit pretepačev. Jeden Hrvat je dobil težke rane na tilniku. Proti vsem 25 nemirnežem se je začela sodnijska preiskava.

a **Rotterdam**, 27. jul. Tukaj je izročen v karanteno parnik „Elbe", ker se je izkazalo, da ima nek mornarski učenec azijsko kolero.

a **Clermont**, 27. jul. V nekem bližnjem premogovniku so se vneli jamski plini. Število mrtvih znaša po dosedanjih preiskovanjih 12.

Veleizdajski proces v Zagrebu.

105. dan razprave.

Predsednik najprej javlja sklep senata, da se obsodi obt. Bekič, ki je baje na nečuven način žalil po sobotni razpravi votanta Pavešiča (stražnik je naznanil, da je imenoval B. Pavešiča „svinjo"), na 4 samotne zapore v mračni izbi s postom. Bekič se mora takoj odstraniti.

Nato se **Nastič** najprej hoče zavarovati zoper „kriva" poročila časopisov o njegovih izpovedbah, katera da njega uničujejo.

Dr. Popovič nadaljuje s svojim izpraševanjem. Pravi, da se bo izkazalo, da je on (Nastič) pisal okrožnice na vladarje, s katerimi naznanja početek revolucije v Bosni (med drugim okrožnica Nj. Veličanstvu!) in ki so podpisane z „revolucijonarni odbor bosansko-hercegovski", že l. 1906., ko še ni bil v Belgradu in ne, kakor on trdi, šele leta 1907. — Original pisma na Veličanstvo ima v rokah Masaryk in on (dr. P.) upa, da ga bo predlagal drž. pravdnik za pričo. V nadaljnih vprašanjih se zrcali tendenca dokazati, da Nastič sploh z nobenim obtožencev ni imel nikdar nič skupnega, odnosno da nima nikakih dokumentov glede njih krivde. Tudi se izraža sumnja, da Nastič sploh ni bil v Kragujevcu in da se ni učil manipulacij z bombami. Zato predlaga dr. P., da se zaslišijo glede tozadevne Nastičeve izpovedbe veščaki; a senat to odkloni.

Tržne cene.

26. julija.

Kava v Hamburgu: Santos Good Average za september 31·50 za december 30·—, za marc 30·—, za maj 30·—. Tendenca mirna.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 23·50, nova kampanja K 22·75. Tendenca stalna. — Vreme: deževno.

Budimpešta, 26. julija. Pšenica za oktober K 13·46, pšenica za april K 13·75, rž za oktober K 9·80, oves za oktober K 7·65, koruza za julij K 7·80, koruza za avgust K 7·80, ogrščica za avgust K 13·85. — Ponudba in kupčija zmerna, tendenca medla. — Promet 18.000 met. stotov. Pšenica za efektiv 25 do 30 vin., rž 10 do 15 vin. cenejša, ostalo mirno.

Budimpešta, 26. julija. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 140 do 143 vin., mlade, srednje 143 do 144 vin., mlade, lahke 145 do 146 vin.; zaloga 29.634 komadov.

Svinjska mast v Budimpešti 168.—, namizna slanina 149.—.

Dunajska borza za kmetijske pridelke, 26. julija:

Promet medel; pšenica se dobi že za 25 vin. pod sobotno ceno, tudi rž je popustila za 10 vin.; nova koruza je šla 10 vin. višje.

Lepa hiša,

v sredi trga, tik nove šole, pripravna za manjšo trgovino, mesarijo, gostilno ali kako drugo obrt, se iz proste roke proda. Pojasnila daje posestnica **Marija Napotnik**, Št. Jur ob južni železnici. 71 3-3

Priden in samostojen

kleparski pomočnik

se takoj sprejme v stalno delo pri A. Joštu v Celju, Dolgo polje št. 1.

Strojni ključavničar

kateri razume tudi kleparska dela sprejme se takoj v železarni A. Pogačnik, v Rušah pri Mariboru. 338 6—4

Popolnoma zastonj

vsakema

uro z verižico.

Da našo firmo in naše nove žepne ure za gospode in dame napravimo bolj znane, razpošljemo na vsakogar proti vpošiljatvi 1 K za stroške (tudi v znamkah) krasno uro z verižico in naš ilustrovani cenik.

Pišite takoj na tvrdko ur: 285 26-20

Hinko Weiss

Dunaj 99. poštni predal.

Priporoča se!

ANTON ŠARC

v Ljubljani

sv. Petra cesta štev. 8

pri nakupu platna, prtov, pričev itd., bombaževinastega blaga, švicarskih vezil.

Opreme za neveste

perilo za gospe in gospode se izdeluje doma in po meri. Cene nizke. Blago dobro.

Prainica in svetlolikalnica v Kolodvorskih ulicah 8.

D. O. št. 27.099, II. 4185. 348

Naznanilo.

Na deželni kmetijski šoli s slovenskim učnim jezikom, ki bode začetkom oktobra t. l. odprta v Št. Jurju ob Južni žel. bode zasedeno mesto ravnatelja in mesto strokovnega učitelja z nastopom službe dne 1. septembra 1909.

Prošnje za eno teh služb naj se vložijo predpisanim potom do 15. avgusta 1909 pri deželnem odboru štajerskem v Gradcu.

Več glej v številki 162 „Narodnega Dnevnika" od 23. julija 1909.

V GRADCU, dne 14. julija 1909.

Deželni odbor štajerski.

Odvetnik dr. Ivan Fermevc

uljudno naznanja, da otvori s 1. avgustom 1909 svojo odvetniško pisarno

v Ptuju, v hiši zdravnika gospoda dr. Bela Stuheca.

Udobno urejena ter opremljena z najnovejšimi pomožnimi stroji, z modernimi črkami in okraski se priporoča slav. občinstvu, korporacijam, društvom in uradom v izdelovanje vseh v svojo stroko spadajočih del od najpriprostejše do najfinejše izpeljave. — Vezanje knjig za privatnike, društva in korporacije se izvršuje v najkrajšem času. — Strogo solidno delo.

SVOJI K SVOJIM!

ZVEZNA KNJIGOVEZNICA V CELJU

Schillerjeva cesta štev. 3.

Lastnik in izdajatelj: Narodna založba v Celju. Odgovorni urednik Vekoslav Spindler. Tisk Zvezne tiskarne v Celju.